

# CHANSON <sup>492 B c/</sup>

## POTRET PLOUILLAU.

Var ton : *Adieu, Pontrëo.*

**M**'AM bije speret da gompren, evel a meus  
fantazi,

Me a vije n'em impliet da zonet da gomposi  
Eur c'himiât leun eus a c'hlac'har, grêt da gons-  
crivet yaouanq

Odeus tennet ar billet du ebars er blaves prezant.

Ebars er bla mile eiscant c'hoec'h, ar bempa vis  
guengolo,

E zeo digueet adare eus a baros Plouillau

Tud yaouanq evit an arme, tud eus ar re der-  
rupla;

Glac'harêt ê o oll ligne, p'o guelont o partia.

Da bartiagant an actif ne zeus qen nemet pêvar:  
Ervoanic Jacob, eus ar bourg, ha Guiljan ar  
Meledar,

Ha Yannic Prat eus ar Goajou ha Pipi an Aveant:  
Pêvar den eus ar re vrava, corfou caer ha tud  
vaillant.

Ervoanic Jacob a lare en deiz-se d'egamarad:  
Emâ a zo un devez trist hac a ra din calonad!

Guelet va mam baour o vouela, ha va zad qèz  
desolet !

Va c'halonic ebarsem c'hreiz zo dija qazi rannet.

Calz a sonchfe dè, marteze, penos e ven ur  
poltron,

Em be aon rac un ten fuzuil pe rac ur vouled  
canon,

P'otramant aoun rac ar fatiq, o vale dre an  
hentchou,

Pe gousqet var ur guele can ebars er c'horde-  
gardou.

Douguen va dillat var va chouq, va fuzuil ha  
va zabren,

Bale bemde a guêr da guêr dre ar fanq hac ar  
vouillen ;

Ha goude e fin va beach rancout marteze campi,  
Pe gousqet var an douar yen, pe otramant bi-  
voaqi.

Tor o deus an neb a sonch se ; ma c'halent  
lenn em c'halon

Evit guelet va bolonte ha va inclination ;

Ma na fofse nemet va goad, me en scuillfe tout  
joaüs

Evit souten hon Impalaër, un tad qer caran-  
tezus !

Piou na gombatfe qet hardi gant un Impalaër  
christen ?

Ur gaus qer just hac e hini a zo facil da zouten,

Pa zomp memproù da Jesus-Christ, soudarded  
 an Añiel,  
 Bugale da Zoue an Tad, templou d'ar Speret-  
 Santel.

Arça eta, camaradet, qent puittat eus hor  
 c'hontre,  
 Demp-ui da iljs Plouillau da suplia hon Doue  
 D'hor preservi demeus goal chanç pa vezimp en  
 armeou,  
 Ha da gonsoli bars er guêr hon tadou hac hor  
 mamou,

Adieu dêc'h, Autrou Sant Millau, patron eus  
 ar baros-mâ ;  
 Adieu, qerent ha mignonet, cessit brêmâ da  
 vouela :

Pedit Doue hac ar Verc'hes da gavet soign a-  
 c'hanomp,  
 Hac hon Æl-mad d'hor c'hunduo partout elec'h  
 ma zefomp.

Adieu, va mab, va esperanç, eme an tad  
 dezolet ;

Piou a gonsoloda dud paour goude ma vi partiet ?  
 Pa vin accablet gant cosni, me vo clêvet o laret :  
 Ma vije va mab qèz er guêr, en dije va soulajet.

Clêvit ar vam o qimiadi ive d'gant e buguel :  
 Deus amâ c'hoas ma c'hambrassin ur vech qent  
 eguet mervel ;

Aben maretoni d'arguêr me vo êt eus ar bed-mâ

Deus amân etre va divrec'h evit ar vech diveza.

A guichen ar moment fatal ma c'heus tennet  
d'ar billet,

Bennos vel ma fot din cousquet, me a seblant  
da velet

O tonteus eur gombat sanglant, var eur chariot  
blesset,

Pe tolet en eun hospital, gant an oll abandonet.

Ar soudard yaouanq contristet, c'hoas qent  
eguet partia,

Evit essât o c'honsoli a lavar, en eur vouela:

Tavit, va zad ha va mam baour, ha bevit en  
esperanç:

Doue, tad a visericord, a so bras e brovidanç.

Goude ma vo fin d'ar brezel hagoneetar victoar,  
Gant graç Doue hac ar Verc'hes, e vezo fin d'ho  
clac'har;

Evit merq eushor vaillantis, gant lore deus hon  
tocou,

Ni a zitroyo prest d'ar guêr evit sêc'hi ho taelou.

Adieu da baros Plouillau ha d'e oll habitantet

Adieu d'hon oll anaoudeguez, ha qerent, ha  
mignonet:

Ha ma na memp qet ar boneur er bed - mâ d'en  
em velet,

Graç deomp ebars er barados assambles d'en  
em gavet.

FIN.

\* \* \* \* \*

## G U E R Z

VAR SUJET DISTRO UN DEN YAOUANQ

PARTIET GANT AR GUENTA REQUISITION.

Var ton : *Va Flaneden zo caled.*

**T**OСТАIT oll, tud yaouanq, ha gemerit true  
 Touz ar blaneden bonner a boez var va bue;  
 Deut da guemesq ho taelou assambles gant va re,  
 Da zoulaji va foanniou, deut da voela varne.

Cetu deg vloas tremenet ma zòn bet contraignet  
 D'abandoni va c'herent, va douç, va mignonet,  
 Evit monet d'ar brezel da zouguen an armo  
 E faveur al liberte voa promet d'am bro.

Abaoue qet all amzer, n'alfen qet lavaret  
 Pet combat ha pet poanniou a meus-me anduret.  
 Tri c'hant leo am separe eus va c'herent nessa,  
 Ha na meus bet diouto qêlou an distêra.

E creiz ar c'harnach bemde va buez exposet,  
 Unan demeus va diouvrec'h erfin a meus collet,  
 Hac evit oll recompañç e meus bet va c'honje,  
 Hep receo nep pansion da veva em c'hontre:

C'hoas laouen o tilezel servich ar Republik,  
 N'en deo qet deut va speret da gompren er fatiq  
 Eus an hent hir ha poannius am boa-me da ober  
 Aroc guelet va zud qêr hac êruout er guêr.

Collet e meus ar gallout da rêi sicour d'am zad,  
 Hac o tivoeret va brec'h, n'allin mui labourat.  
 Brêmâ va zud am mago, pa meus-me c'hoas ar chang  
 M'o deus leve hac arc'hant ebars en abondañç.

Cetu me dija êru tostic demeus ar guêr;  
 Gant ar joa ouz va gûelet an oll a ray din cher,  
 Va zad, va mam, va c'herent, breudeur ha c'hoarezet,  
 Ha va mêtrezic fidel, a vo oll ravisset.

Bonjour d'êc'h, ô va c'hontre! eurus en em gavân  
 Gallout c'hoas ho contempli, dont da vervel amân.  
 Va c'halon gant ar joa vras em c'hreiz zo seziet  
 O tostat demeus an ty el lec'h m'ôn bet ganet.

Mes, oc'h antreal enni, e zôn bet trubuillet,  
 Un den dianav din-me en deus din lavaret:  
 Eruet fall oc'h amân; sortiit, va mignon;  
 Ne mâ qet ar mestr er guêr, n'ho po qet aluzon.

Souezet bras o velet n'anaveyen hini  
 Touez qenlies personach a voa o rên en ty,  
 E meus-me prest respontet: ententit va rêson,  
 Me n'en don qet deut amâ da glasq an aluzon.

Clasq a rân va c'herent qer er plaç m'ôn bet ganet;  
 Al lec'h-mâ a zo dezo, amâ òn bet maguet.  
 Lavarit din, me ho ped, pelêc'h en o c'havin:  
 Ne zefot netra qen din evit va c'hontantin,

An den-mâ a zo follet, int commancet crial:  
 N'en dê qet mab d'hor mestr-ni; ret eo er chasseal.  
 Gûelet ho pije neuze eur vanden mevellyen  
 O tiredec gant bizier d'am chasseal souden.

O sortial gant glac'har ha beuzet em daelou,  
 Da glasq va zud elec'h all, pe clêvet o c'hêlou,  
 En hent e zôn bet scôtet vel gan eun tol curun,  
 Pa meus-me anaveet voa collet hor fortun.

Souden e meus rancontret va c'hoar ar yaouanqa,  
 Eur zac'hic staguêt outi, o c'houlén e bara.  
 O clasq compren ar maleur varnomp-ni digûezet,  
 Va speret zo bet troublét, ha va c'halon mantret.

O Doue oll-buissant! roit din hoc'h asistanc,  
 Roit din an nerz da glêvet penos ho Providanc

E devez bet permetet, evit va c'hastia,  
Ma zomp-ni bet reduiset er stat an horrupla!

Va c'hoaric paour, me ho ped, soulajit va mizer;  
Hast bras a meus da glêvet qêlou deus va zad qer,  
Hac eus ar vamic tener e devez hor savet:  
Mervel a rân en defot o zerc'hel ambrasset.

Siouas dit, va breuric paour! ne oufes qet compren  
Peguen bras eo hor maleur, peguer bras hon anqen...  
Allas! ouspen hor madou a renqomp divoeret:  
Hor c'herent carantezus zo bet deomp ravisset.

En despet d'al lezennou grêt gant ar Republiq,  
Hon tad voa chommet fidel d'an Ilis Catholig;  
Rac-se gant an tirantet e zeo bet condaonet  
Da bignat var ar chaffot vit beza dibennet.

Prestic goude, hor madou a zo bet confisqet,  
Hac ive, prestic goude, siouas! int bet guerzet,  
Consumet gant ar chagrin deus qement a gollo,  
Hor mam a zo bet neuze scôet gant ar maro.

Cessit, va c'hoar, da barlant; cessit d'am dezolî,  
Re a meus var an douar a dourmant hac anui,  
Er moment mac'h esperen commanç beva eûrus,  
En em gavân, va Doue! muyoc'h-muy maleurus.

Goude beza servichet ar Republiq ingrat,  
E deus, d'am recompanci, guillotinet va zad,  
Laqet va mam da vervel dre nerz an dizesper,  
Ha güerzet va oll vadou; n'em bo nemet mizer.

Diouz an tourmantchou garo a stourm ous va speret,  
Pelec'h caout soulajamant, pelec'h cavet remed?  
Ar plac'h e deus captivet a bel va zantimant  
A zoulajo va hirvoud gant e c'homzou charmant.

Varzu ty va mestrezic e zân gant esperanç  
Caout en e fidelite remed eus va zouffranç:  
Bonjour déc'h, va rouanez; cetu me deut er vro:  
Ancouêt eo va oll boanniou, mar am c'harit atao.

Me zo FANCHIC, ho mignon, distro eus ar brezel,  
 Hac a so en peb amzer chomet d'c'h-u fidel.  
 Demeus va oll garantez ebars en hoc'h andret  
 E meus bremâ esperanç beza recompancet.

Petra, paour qez reuzeudic! clasqit-u em c'hever?  
 Biscoas ne meus ho qüelet, na deziret ober;  
 Biscoas ne meus ho caret, na birviquen n'er grân,  
 Ha cetu, en bër gomzou, ho setanç diveza.

Me zo an den maleurus, ne gafet qet e bar.  
 Mil guech milliguet an heur m'on deut var an douar!  
 Oll gouliou va c'halon zo nêve digoret,  
 O veza bet rebutet gant va muya caret.

Va mestrez ouz va güelet couezet en paourente,  
 Nijet e fromessaou, nijet e c'harante.  
 Esperanç va eurusted, allas! zo tremenet  
 Evel ma ra un ure en nôs dre hor speret.

An exempl-mâ, tud youanq, a deu d'oc'h instrui  
 Peguen dister ar bed-mâ, leun a ingrateri;  
 Epad ma zoc'h pinvidiq, gant an oll oc'h caret;  
 Mes mar t'ro rod ar fortun.... adieu ar mignonet!

Petra rân var an douar? collet va mam, va zad,  
 Va mestrez ha va madou, va brec'h da labourat:  
 O vervel pe o veva er c'hoad gant al loëned,  
 Rin guell eguet implori amâ faus mignonet.

Er c'hoajou an tevalla o tont d'en em guzat,  
 Maguet vin gant va glac'har, hac eus va daoulagad  
 E tiredo an daelou da drec'hi va zec'hed,  
 Betec ar moment eurus ma quittain ar bed.

En despet d'an injustiç a eprouvàn hirio,  
 Me bedo a greiz calon evit boneur va brô:  
 O va Doue! deurvezit renta, dre ho puissanç,  
 Ar boneur, al liberte d'am brô guër eus a Franç.

---

E Montroulez, e ty A. LÉDAN, ru Pont-an-Itron-Varia.